

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770

e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2015. gada 3. jūlijā

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Uldis Ķinis, tiesneši Gunārs Kusiņš un Ineta Ziemele,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [...] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 104/2015),

konstatēja:

1. No pieteikuma izriet, ka pēc būtības Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt:

1.1. 2009. gada 16. jūnija likuma „Grozījumi likumā „Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām”” (turpmāk – Grozījumi) 6. panta pirmās daļas vārdus „izslēgt ceturtās daļas 5. punktu” par neatbilstošiem Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1., 91., 105. un 109. pantam;

1.2. likuma „Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām” (turpmāk – Apdrošināšanas likums) 20. panta devītās daļas 2. punktu par neatbilstošu Satversmes 1., 91., 105. un 109. pantam.

2. Ar Grozījumu 6. panta pirmo daļu no Apdrošināšanas likuma 20. panta ceturtās daļas 5. punkta tika izslēgta norma, kas apdrošinātajām personām, kurām darbspēju zaudējums ir 10-24 procentu apmērā, paredzēja maksāt noteikta apmēra atlīdzību.

Savukārt Apdrošināšanas likuma 20. panta devītās daļas 2. punkts nosaka: „Personai, kurai piešķirta izdienas pensija vai vecuma pensija, atlīdzību par darbspēju zaudējumu izmaksā šādi: [...] 2) ja piešķirtās izdienas vai vecuma pensijas apmērs ir vienāds ar atlīdzības par darbspēju zaudējumu apmēru vai to pārsniedz, atlīdzības par darbspēju zaudējumu izmaksu izbeidz.”

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. – 19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums un faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likumu atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertie prasījumi ir piekritīgi Satversmes tiesai.

5. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt tikai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā. Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likumā noteiktās prasības.

6. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 4. punktu Satversmes tiesas kolēģija ir tiesīga atteikties ierosināt lietu, ja pieteikums iesniegts par jau izspriestu prasījumu.

Satversmes tiesa 2010. gada 29. oktobrī ir pieņēmusi spriedumu lietā Nr. 2010-17-01 „Par likuma „Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā

un arodslimībām” 20. panta devītās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1., 91., 105. un 109. pantam, šā likuma 14. panta septītās daļas, kā arī likuma „Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām” 20. panta devītās daļas (likuma redakcijā no 2004. gada 25. novembra līdz 2009. gada 16. jūnijam) un likuma „Grozījumi likumā „Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām”” 6. panta pirmās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1., 91. un 109. pantam” (sk. „*Latvijas Vēstnesis*”, Nr. 173, 02.11.2010.). Šajā spriedumā Satversmes tiesa citastarp vērtēja, vai Satversmes 1., 91., 105. un 109. pantam atbilst tas, ka: a) darbnespējas atlīdzība netiek izmaksāta gadījumā, ja darbspēju zaudējums ir 10-24 procenti, b) darbnespējas atlīdzība netiek izmaksāta gadījumā, ja persona saņem pensiju, kuras apmērs pārsniedz darbnespējas atlīdzības apmēru. Satversmes tiesa atzina minēto regulējumu par atbilstošu Satversmes 1., 91., 105. un 109. pantam. Tādējādi pieteikumā ietvertie prasījumi jau ir izspriesti.

Tomēr Satversmes tiesas praksē ir atzīts, ka spriedums kādā konkrētā lietā neaptver izmaiņas, kas var notikt pēc tā pasludināšanas. Būtiski mainoties lietas apstākļiem, prasījumu vairs nevar uzskatīt par izspriestu. Tāpēc atsevišķos gadījumos, izvērtējot lietas faktiskos apstākļus, iepriekšējā spriedumā izteiktos secinājumus, kā arī tiesību sistēmas izmaiņas, un konstatējot, ka pastāv būtiski jauni apstākļi, Satversmes tiesa var izvērtēt tādu prasījumu, kas jau reiz ir izspriests (sk., *Satversmes tiesas 2006. gada 15. jūnija sprieduma lietā Nr. 2005-13-0106 10.1. un 10.3. punktu*). Tātad Pieteikuma iesniedzējam jānorāda uz tādiem būtiskiem jauniem apstākļiem, kas ļautu šajā pieteikumā ietvertos prasījumus uzskatīt par vēl neizspriestiem.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 4. punktu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [...] pieteikuma (pieteikums Nr. 104/2015).

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas 2. kolēģijas priekšsēdētājs

U. Ķinis